

НЕЗАБРАВИМИ ДНИ

Животът често поднася съвсем неочаквано изненади. Така се случи и сега. Познавам семейството на Кирил Иванович Турбаевски отдавна. С неговата дъщеря дружим и си пишем писма, но едва наскоро разбрах...

Това стана случайно. Бидейки по работа в Одеса, не можах да отмина тихата, обрасла с кестени зелена уличка „Обсерватор на“ на която живее семейство Турбаевски. Поговорихме си заедно, за друго. Споделих, че тази година се каня да почивам в България.

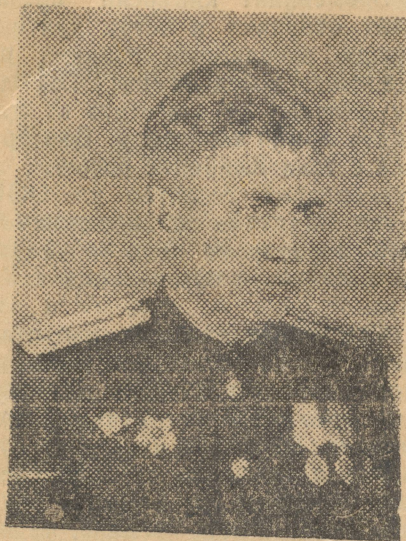
Изведнъж Кирил Иванович топло се усмихна и каза:

— Варна, Бургас... Не мога да ги забравя...

— Как, Вие сте били там? На почивка?

— Бях, Само че не почивах, а воювах. Освободавах Варна заедно с героите-партизани на тази чудесна страна.

... Това беше точно преди тридесет години, започна своя разказ Кирил Иванович, — 1944 година. В онова време аз като инженер капитан на 83-та бригада от морската пехота на Черноморския военноморски флот — Одеска военноморска база, пристигнах в залива Жебриани в състава на втори ешелон от десанта. Това беше през нощта на 25 август. Водеха се боеве с гарнизона на противника и едновременно обследвахме и прочиствахме от мини част от пристанището и крайбрежната ивица. Имаше за задача да създадем строителна

площадка за временни пристанищни съоръжения, които да позволят натрупването тук на бойни кораби. Работихме неуморно. Но работата се усложняваше от това, че честичко ставаше нужда да се откъсваме от строежа и да встъпваме в бой с противника. На 30 август ние завършихме изпълнението на задачите и същия ден беше получена заповед от командира на Одеската военноморска база при оперативната група на Черноморския флот да тръгнем с маршрут Жебриани — Вилково — Сулин — Констанца. След като изпълнихме бойната задача в Констанца и прочистихме от мини сградите, заемани по-рано от противника, вечерта на 8 септември, съгласно новата заповед, се разделихме на групи и тръгнахме на поход

за освобождението на братска България.

Когато беше обявена готовност № 1 аз заедно със своите бойци се намирах на торпедния катер на командира на оперативната група. Тръгнахме на път със загасени светлини и гледахме да се движим колкото се може безшумно. Беше ми заповядано да държа бойците, апаратурата и инструментите в пълна бойна готовност, тъй като пътувахме по неизвестен маршрут и по-голямата част от пътя минаваше през минирани полета. В 3 часа след полунощ вече на 9 септември ние забелязахме сигналните светлини на насрещен кораб. Спряхме... Подготвихме се за всякакви изненади... Но излязоха приятели — посрещаше ни български катер. Той ни поведе по свободен път през минираната водна граница. На разсъмване бяхме в пристанище Варна.

Кирил Иванович замлъква и дълго мисли за нещо. После си спомня трудностите, с които той и неговите другари трябвало да се справят в току-що освободената Варна. Спомня си как целият град ликувал от радост, а в това време неговите бойци вършели своята трудна сапърска работа.

— Не напразно казват, че сапърът греши един път в живота си, — замислено казва Кирил Иванович, — но към нашата работа безстрашно се присъедини-

ха български патриоти, жители на Варна, които мразеха фашистите не по-малко от нас и обичаха родината си с такава сила, както и ние. Заедно с тях ние завършихме своята работа към 2 часа следобед.

... Лицето на Кирил Иванович оживява:

— Никога няма да забравя смелите български патриоти Никола Славчев, Георги Янев, Иван Златанов, Никола Величков, Тодор Кундев, Любомир Райков и всички ония, чиито лица вече не помня, а имената им не зная.

После Кирил Иванович се обръща с молба към мен:

— Предайте моя поклон на Варна, на цяла България. А ако пишете във вестника, не забравяйте и това, че аз винаги и с най-голяма радост си спомням радушието и светлите усмивки на варненци, тяхното ликуване на 9 септември 1944 година, тяхната всепобеждаваща любов към родината и свободата на своя народ.

Неочаквано Кирил Иванович се усмихва:

— И специален поздрав на варненските момчета. Те и сега сигурно са навсякъде и всичко знаят както онези, които посрещаша Съветската армия и преди 30 години бяха нашите най-добри помощници...

С удоволствие изпълнявам молбата на К. Турбаевски, инженер-майор в оставка. Заедно със статията изпращам на вестник „Народно дело“ и една снимка на Кирил Иванович, направена през 1944 година.

Н. ЗВЯГИНА
съветска журналистка